

11sinif tabiat-risalesi-p11-ucuncu-kelime-iktezathut-tabiat-iddiasi-1-muhal-sems-misaliyle-tabiatin-ilahlasmasi - Set 1

1-) Bu bölümde ele alınan üçüncü iddia neye bağlanmaktadır? (8 kelime)

Varlıkların meydana

2-) Metinde bu iddianın neden kabul edilemez görüldüğü nasıl özetlenebilir? (10 kelime)

Çünkü bu

3-) İlk örnekte canlılarda ve diğer varlıklarda görülen sanatın hangi iki farklı kaynağa bağlanması karşılaştırılmaktadır? (16 kelime)

Biri ezeli ve her

4-) Parlak yüzeylerde görülen güneş yansımaları hangi düşünceyi anlatmak için misal verilmiştir? (11 kelime)

Çok sayıdaki

5-) Güneş örneğinde asıl güneş kabul edilmezse nasıl bir sonuç ortaya çıkar? (12 kelime)

Her küçük yansımada

6-) Bu misal, tabiatı yaratıcı sayan görüşe nasıl uygulanmaktadır? (17 kelime)

Her varlığın içinde sınırsız

7-) Özellikle canlılar hakkında tabiatçı görüşe yöneltilen temel itiraz nedir? (11 kelime)

Canlılardaki ölçülü

8-) Metne göre tabiatı gerçek yapıcı kabul etmek neden hurafe sayılmaktadır? (14 kelime)

Çünkü küçücük ve

9-) Bu bölümün ana fikri nedir? (12 kelime)

Varlıklardaki düzenli ve

10-) Bu kısmı okuyan bir öğrencinin çıkaracağı sonuç ne olmalıdır? (15 kelime)

Görülen düzen ve

11sinif tabiat-risalesi-p11-ucuncu-kelime-iktezathut-tabiat-iddiasi-1-muhal-sems-misaliyle-tabiatin-ilahlasmasi - Set 2

1-) “Tabiat yapıyor” anlayışı metinde nasıl bir değerlendirmeye tabi tutuluyor? (9 kelime)

Birçok imkânsızlığı

2-) Metinde sanatlı ve hikmetli oluş en çok hangi varlık grubunda dikkat çekici gösteriliyor? (7 kelime)
Özellikle

3-) Eserde geçen ilk itirazda tabiatın hangi nitelikleri öne çıkarılarak eleştiri yapılıyor? (8 kelime)
Görmeyen, işitmeyen

4-) Böyle bir tabiata yaratma işi verilirse onun neleri yapabilecek durumda olması gerekir? (15 kelime)
Her şeyde sınırsız

5-) Güneş ve yansımaları örneği, çokluğu açıklamada hangi kolaylığı göstermektedir? (8 kelime)
Tek kaynağa

6-) Yansıyan ışıkları tek güneşe bağlamamak hangi akıl dışı kabule götürür? (11 kelime)
Her küçük

7-) Bu benzetmeden hareketle her bir varlıkta ne bulunduğunu kabul etmek gerekir? (14 kelime)
Her varlıkta adeta

8-) Metne göre bu düşüncenin en problemli yönü nedir? (9 kelime)
Şuursuz tabiata

9-) Parçaya göre kâinattaki sanat kime verilmelidir? (9 kelime)
Ezelî olan

10-) Kısa bir cümleyle bu parçanın sonucu nasıl ifade edilir? (6 kelime)
Sanatlı

11sinif tabiat-risalesi-p11-ucuncu-kelime-iktezathut-tabiat-iddiasi-1-muhal-sems-misaliyle-tabiatin-ilahlasmasi - Set 3

1-) Bölümün başındaki ifade hangi inancı veya iddiayı haber vermektedir? (11 kelime)

Tabiatın varlıkların

2-) Bu iddiaya karşı ilk delilde hangi özellikte bir sanat vurgulanıyor? (8 kelime)

Görerek, bilerek

3-) Bilinçli bir işleyişin şüursuz tabiata verilmesi neden eleştiriliyor? (10 kelime)

Çünkü bilinç

4-) Tek bir güneşten gelen yansıma fikri hangi aklî rahatlığı sağlar? (10 kelime)

Her görüntü

5-) Eğer bu bağlantı koparılsa küçücük bir yerde neyi kabul etmek gerekir? (13 kelime)

Dışarıda gerçekten var

6-) Bu durum varlıklara uygulandığında tabiat hakkında nasıl bir sonuca varılır? (11 kelime)

Tabiatın her

7-) Metne göre böyle bir kabul niçin en bozuk düşüncelerden biridir? (12 kelime)

Çünkü hayalî bir

8-) Parçada “kuvvet” ve “tabiat” neden yetersiz görülmektedir? (11 kelime)

Çünkü bunlarda

9-) Bu parçanın vermek istediği imanî mesaj nedir? (11 kelime)

Kâinattaki sanat

10-) Bu bölümden çıkarılacak temel ders nedir? (13 kelime)

Sebeplere takılıp kalmadan,

11sinif tabiat-risalesi-p11-ucuncu-kelime-iktezathut-tabiat-iddiasi-1-muhal-sems-misaliyle-tabiatin-ilahlasmasi - Set 4

1-) Üçüncü kelime başlığı altında hangi görüş reddedilmektedir? (6 kelime)

Tabiatın

2-) Metin bu görüşün karşısına hangi esaslı alternatifi koymaktadır? (8 kelime)

Yaratılışın Allah'ın

3-) Varlıklarda görülen sanat için kullanılan “basîrane” ve “hakîmane” anlam bakımından neyi düşündürür? (9 kelime)

İşlerin bilinçle,

4-) Şuursuz tabiat bu tür işleri yapıcı olarak kabul edilirse ne kadar geniş bir donanıma sahip olmalıdır? (14 kelime)

Her şeyde sınırsız

5-) Güneş örneğinde asıl vurgu görüntülerin çokluğu mu, kaynağın birliği midir? (2 kelime)

6-) Her parıltı için ayrı güneş kabul etmek nasıl bir mantık hatasına benzetiliyor? (12 kelime)

Küçük bir şeyi,

7-) Aynı mantıkla her canlıyı tabiata bağlamak hangi aşırı sonuca götürür? (13 kelime)

Her canlının içinde

8-) Metinde bu anlayışın akıl bakımından yeri nasıl gösteriliyor? (12 kelime)

Akla uygun olmaktan

9-) Parçada insanın tabiatı yaratıcı sanması hakkında nasıl bir ahlâkî değerlendirme de yapılıyor? (11 kelime)

Böyle bir

10-) Tüm pasajın ana sonucu hangi inanç esasıyla ilgilidir? (10 kelime)

Tevhid esasıyla

11sinif tabiat-risalesi-p11-ucuncu-kelime-iktezathut-tabiat-iddiasi-1-muhal-sems-misaliyle-tabiatin-ilahlasmasi - Set 5

1-) Bu pasajda hangi cümle üzerinde durulup tenkit yapılmaktadır? (10 kelime)

Her şeyin

2-) İlk muhale göre canlılardaki yaratılışın belirgin vasfı nedir? (5 kelime)

Düzenli,

3-) Tabiatın “kör” ve “sağır” diye nitelenmesi neyi anlatmak içindir? (11 kelime)

Onun bilinçsiz

4-) Bilinçsiz bir sebebe böyle işler yüklenirse ondan ne beklenmiş olur? (10 kelime)

Her şeyi

5-) Güneş temsili, birden çok yerde görülen sonucun aslında kaç kaynaktan gelebileceğini göstermektedir? (5 kelime)

Tek

6-) Bu temsilin ana mesajı nedir? (7 kelime)

Görünen

7-) Bu açıklama reddedilirse ne tür bir çoğalma problemi ortaya çıkar? (15 kelime)

Her görüntü veya

8-) Metne göre her varlığın içinde sınırsız ilim ve kudret taşıyan bir yapı düşünmek neden yanlıştır? (10 kelime)

Çünkü bu,

9-) Parçada geçen eleştirinin hedefi sadece bilgisizlik midir, yoksa düşünme hatası da var mıdır? (10 kelime)

Düşünme hatası

11sinif tabiat-risalesi-p11-ucuncu-kelime-iktezhut-tabiat-iddiasi-1-muhal-sems-misaliyle-tabiatin-ilahlasmasi - Set 6

1-) Parçanın başında “tabiat iktiza ediyor” sözüne karşı nasıl bir tavır alınmaktadır? (8 kelime)

Bu sözün

2-) İlk delilde varlıklardaki sanatın hangi iki özelliği özellikle vurgulanıyor? (8 kelime)

Bilgiye dayalı

3-) Metin, tabiat ve kuvveti neden bu iş için elverişsiz görmektedir? (7 kelime)

Çünkü

4-) Güneş örneği neden seçilmiş olabilir? (14 kelime)

Tek bir kaynaktan

5-) Küçük bir cam parçasında görülen parlaklık neye bağlanınca mesele kolaylaşır? (5 kelime)

Gökteki

6-) Aynı parlaklığı bağımsız saymak hangi abartılı kabule yol açar? (11 kelime)

O küçücük

7-) Bu mantık canlılara taşındığında tabiata hangi sıfatlar verilmiş olur? (10 kelime)

Sonsuz güç,

8-) Böyle bir yükleme niçin tevhid anlayışına ters düşer? (9 kelime)

Çünkü yaratma

9-) Metindeki sert uyarıların amacı ne olabilir? (14 kelime)

Okuyucuyu bu yanlış

CEVAP ANAHTARI

11sinif tabiat-risalesi-p11-ucuncu-kelime-iktezathut-tabiat-iddiasi-1-muhal-sems-misaliyle-tabiatin-ilahlasmasi - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Bu bölümde ele alınan üçüncü iddia neye bağlanmaktadır?

Varlıkların meydana gelişini tabiata bağlayan anlayış ele alınmaktadır.

2-) Metinde bu iddianın neden kabul edilemez görüldüğü nasıl özetlenebilir?

Çünkü bu görüş, aklen mümkün görünmeyen çok ağır sonuçlar doğurmaktadır.

3-) İlk örnekte canlılarda ve diğer varlıklarda görülen sanatın hangi iki farklı kaynağa bağlanması karşılaştırılmaktadır?

Biri ezeli ve her şeye gücü yeten Yaratıcıya bağlamak, diğeri ise şuursuz tabiat ve kuvvete bağlamaktır.

4-) Parlak yüzeylerde görülen güneş yansımaları hangi düşünceyi anlatmak için misal verilmiştir?

Çok sayıdaki görüntünün tek bir kaynaktan kolayca açıklanabildiğini göstermek için verilmiştir.

5-) Güneş örneğinde asıl güneş kabul edilmezse nasıl bir sonuç ortaya çıkar?

Her küçük yansımada sanki bağımsız birer gerçek güneş varmış gibi düşünmek gerekir.

6-) Bu misal, tabiatı yaratıcı sayan görüşe nasıl uygulanmaktadır?

Her varlığın içinde sınırsız güç, irade, ilim ve hikmet taşıyan bir tabiat bulunduğunu kabul etmeyi gerektirdiği söylenmektedir.

7-) Özellikle canlılar hakkında tabiatçı görüşe yöneltilen temel itiraz nedir?

Canlılardaki ölçülü ve hikmetli düzenin, kör ve şuursuz sebeplerle açıklanamayacağı belirtilmektedir.

8-) Metne göre tabiatı gerçek yapıcı kabul etmek neden hurafe sayılmaktadır?

Çünkü küçücük ve şuursuz şeylere ilahî sıfatlar yüklemek gibi akla aykırı bir sonuca götürmektedir.

9-) Bu bölümün ana fikri nedir?

Varlıklardaki düzenli ve hikmetli yaratılışı tabiata vermek aklen imkânsızdır; doğru nisbet Allah'adır.

10-) Bu kısmı okuyan bir öğrencinin çıkaracağı sonuç ne olmalıdır?

Görülen düzen ve sanat, tesadüf ve tabiatla değil, ilim ve kudret sahibi Allah ile açıklanmalıdır.

11sinif tabiat-risalesi-p11-ucuncu-kelime-iktezhut-tabiat-iddiasi-1-muhal-sems-misaliyle-tabiatin-ilahlasmasi - Set 2 - CEVAPLAR

- 1-) “Tabiat yapıyor” anlayışı metinde nasıl bir değerlendirmeye tabi tutuluyor?
Birçok imkânsızlığı içinde barındıran yanlış bir hüküm olarak değerlendiriliyor.
- 2-) Metinde sanatlı ve hikmetli oluş en çok hangi varlık grubunda dikkat çekici gösteriliyor?
Özellikle canlılarda bu durum daha belirgin gösteriliyor.
- 3-) Eserde geçen ilk itirazda tabiatın hangi nitelikleri öne çıkarılarak eleştiri yapılıyor?
Görmeyen, işitmeyen ve düşünmeyen bir şey olduğu vurgulanıyor.
- 4-) Böyle bir tabiata yaratma işi verilirse onun neleri yapabilecek durumda olması gerekir?
Her şeyde sınırsız düzen kuracak araçlara ve kâinatı idare edecek ölçüde kudrete sahip olması gerekir.
- 5-) Güneş ve yansımaları örneği, çokluğu açıklamada hangi kolaylığı göstermektedir?
Tek kaynağa bağlanınca sayısız görüntünün açıklanmasının kolaylaştığını göstermektedir.
- 6-) Yansıyan ışıkları tek güneşe bağlamamak hangi akıl dışı kabule götürür?
Her küçük parlak noktada gerçek bir güneş bulunduğunu kabul etmeye götürür.
- 7-) Bu benzetmeden hareketle her bir varlıkta ne bulunduğunu kabul etmek gerekir?
Her varlıkta adeta sonsuz sıfatlar taşıyan ayrı bir yaratıcı güç bulunduğunu kabul etmek gerekir.
- 8-) Metne göre bu düşüncenin en problemli yönü nedir?
Şuursuz tabiata ilah gibi bir yetki ve güç yüklemesidir.
- 9-) Parçaya göre kâinattaki sanat kime verilmelidir?
Ezelî olan ve kudreti her şeye yeten Hâlık’a verilmelidir.
- 10-) Kısa bir cümleyle bu parçanın sonucu nasıl ifade edilir?
Sanatlı yaratılışın faili tabiat değil, Allah’tır.

11sinif tabiat-risalesi-p11-ucuncu-kelime-iktezathut-tabiat-iddiasi-1-muhal-sems-misaliyle-tabiatin-ilahlasmasi - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Bölümün başındaki ifade hangi inancı veya iddiayı haber vermektedir?

Tabiatın varlıkların ortaya çıkışında belirleyici ve yapıcı olduğu iddiasını haber vermektedir.

2-) Bu iddiaya karşı ilk delilde hangi özellikte bir sanat vurgulanıyor?

Görerek, bilerek ve hikmetle yapılmış bir sanat vurgulanıyor.

3-) Bilinçli bir işleyişin şuursuz tabiata verilmesi neden eleştiriliyor?

Çünkü bilinç gerektiren sonuçların bilinçsiz bir kaynağa bağlanması çelişkili görülüyor.

4-) Tek bir güneşten gelen yansıma fikri hangi aklî rahatlığı sağlar?

Her görüntü için ayrı bir asıl kabul etmeye mecbur bırakmaz.

5-) Eğer bu bağlantı koparılsa küçük bir yerde neyi kabul etmek gerekir?

Dışarıda gerçekten var olan, güneş özelliklerini taşıyan ayrı bir güneşi kabul etmek gerekir.

6-) Bu durum varlıklara uygulandığında tabiat hakkında nasıl bir sonuca varılır?

Tabiatın her şeyde sınırsız bilgi ve güç taşıması gerektiği sonucu çıkar.

7-) Metne göre böyle bir kabul niçin en bozuk düşüncelerden biridir?

Çünkü hayalî bir kavrama, ilahî fiilleri açıklayacak kadar büyük bir yetki vermektedir.

8-) Parçada “kuvvet” ve “tabiat” neden yetersiz görülmektedir?

Çünkü bunlarda irade, ilim ve hikmet bulunmadığı halde sonuçlar bunları gerektirmektedir.

9-) Bu parçanın vermek istediği imanî mesaj nedir?

Kâinattaki sanat ve hayat, Allah’ın isim ve kudretinin tecellisi olarak görülmelidir.

10-) Bu bölümden çıkarılacak temel ders nedir?

Sebeplere takılıp kalmadan, sanatlı varlıkların arkasında ilim ve kudret sahibi Yaratıcıyı görmek gerekir.

11sinif tabiat-risalesi-p11-ucuncu-kelime-iktezhut-tabiat-iddiasi-1-muhal-sems-misaliyle-tabiatin-ilahlasmasi - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Üçüncü kelime başlığı altında hangi görüş reddedilmektedir?

Tabiatın varlıkları meydana getirdiği görüşü reddedilmektedir.

2-) Metin bu görüşün karşısına hangi esaslı alternatifi koymaktadır?

Yaratılışın Allah'ın kader ve kudretiyle gerçekleştiği esasını koymaktadır.

3-) Varlıklarda görülen sanat için kullanılan "basîrane" ve "hakîmane" anlam bakımından neyi düşündürür?

İşlerin bilinçle, yerli yerince ve hikmetli biçimde yapıldığını düşündürür.

4-) Şuursuz tabiat bu tür işleri yapıcı olarak kabul edilirse ne kadar geniş bir donanıma sahip olmalıdır?

Her şeyde sınırsız sayıda düzen kurucu imkânlar ve çok büyük bir güç taşımış olmalıdır.

5-) Güneş örneğinde asıl vurgu görüntülerin çokluğu mu, kaynağın birliği midir?

Kaynağın birliğidir.

6-) Her parıltı için ayrı güneş kabul etmek nasıl bir mantık hatasına benzetiliyor?

Küçük bir şeyi, taşıyamayacağı kadar büyük bir özelliğin sahibi sayma hatasına benzetiliyor.

7-) Aynı mantıkla her canlıyı tabiata bağlamak hangi aşırı sonuca götürür?

Her canlının içinde neredeyse ilah gibi çalışan bağımsız bir güç bulunduğu sonucuna götürür.

8-) Metinde bu anlayışın akıl bakımından yeri nasıl gösteriliyor?

Akla uygun olmaktan çok uzak, batıl ve uydurma bir anlayış olarak gösteriliyor.

9-) Parçada insanın tabiatı yaratıcı sanması hakkında nasıl bir ahlâkî değerlendirme de yapılıyor?

Böyle bir kişinin şuursuzluk bakımından çok aşağı bir duruma düştüğü söyleniyor.

10-) Tüm pasajın ana sonucu hangi inanç esasıyla ilgilidir?

Tevhid esasıyla ilgilidir; yani yaratmanın yalnız Allah'a ait olmasıyla ilgilidir.

11sinif tabiat-risalesi-p11-ucuncu-kelime-iktezathut-tabiat-iddiasi-1-muhal-sems-misaliyle-tabiatin-ilahlasmasi - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Bu pasajda hangi cümle üzerinde durulup tenkit yapılmaktadır?

Her şeyin tabiat gereği meydana geldiğini söyleyen cümle üzerinde durulmaktadır.

2-) İlk muhale göre canlılardaki yaratılışın belirgin vasfı nedir?

Düzenli, anlamlı ve hikmetli olmasıdır.

3-) Tabiatın “kör” ve “sağır” diye nitelenmesi neyi anlatmak içindir?

Onun bilinçsiz ve tercih sahibi olmayan bir şey olduğunu göstermek içindir.

4-) Bilinçsiz bir sebebe böyle işler yüklenirse ondan ne beklenmiş olur?

Her şeyi ölçüp planlayan çok üstün bir yetenek beklenmiş olur.

5-) Güneş temsili, birden çok yerde görülen sonucun aslında kaç kaynaktan gelebileceğini göstermektedir?

Tek bir kaynaktan gelebileceğini göstermektedir.

6-) Bu temsilin ana mesajı nedir?

Görünen çokluk, tek bir kudretin yansımasıyla açıklanabilir.

7-) Bu açıklama reddedilirse ne tür bir çoğalma problemi ortaya çıkar?

Her görüntü veya her varlık için ayrı birer bağımsız güç kabul etme problemi ortaya çıkar.

8-) Metne göre her varlığın içinde sınırsız ilim ve kudret taşıyan bir yapı düşünmek neden yanlıştır?

Çünkü bu, tabiata hak etmediği ve taşıyamayacağı ilahî nitelikleri vermektir.

9-) Parçada geçen eleştirinin hedefi sadece bilgisizlik midir, yoksa düşünme hatası da var mıdır?

Düşünme hatası da vardır; çünkü yanlış bir akıl yürütme eleştirilmektedir.

11sinif tabiat-risalesi-p11-ucuncu-kelime-iktezhut-tabiat-iddiasi-1-muhal-sems-misaliyle-tabiatin-ilahlasmasi - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Parçanın başında “tabiat iktiza ediyor” sözüne karşı nasıl bir tavır alınmaktadır?

Bu sözün ciddi aklî çıkmazlar doğurduğu belirtilerek reddedilmektedir.

2-) İlk delilde varlıklardaki sanatın hangi iki özelliği özellikle vurgulanıyor?

Bilgiye dayalı olması ve hikmet taşıması özellikle vurgulanıyor.

3-) Metin, tabiat ve kuvveti neden bu iş için elverişsiz görmektedir?

Çünkü bunlar şuarsuzdur ve bilinçli tercih yapamazlar.

4-) Güneş örneği neden seçilmiş olabilir?

Tek bir kaynaktan çok sayıda görüntünün ortaya çıkmasını açık şekilde anlattığı için seçilmiş olabilir.

5-) Küçük bir cam parçasında görülen parlaklık neye bağlanınca mesele kolaylaşır?

Gökteki tek güneşe bağlanınca kolaylaşır.

6-) Aynı parlaklığı bağımsız saymak hangi abartılı kabule yol açar?

O küçücük yerde gerçek bir güneş bulunduğunu kabul etmeye yol açar.

7-) Bu mantık canlılara taşındığında tabiata hangi sıfatlar verilmiş olur?

Sonsuz güç, irade, bilgi ve hikmet gibi sıfatlar verilmiş olur.

8-) Böyle bir yükleme niçin tevhid anlayışına ters düşer?

Çünkü yaratma yetkisini Allah’tan alıp tabiata pay vermiş olur.

9-) Metindeki sert uyarıların amacı ne olabilir?

Okuyucuyu bu yanlış düşüncenin ne kadar ağır bir sapma olduğunu fark etmeye sevk etmektir.